

1. Visie op personeel
2. Visie op beheer kosten en infrastructuur
3. Visie op welzijn
4. Visie op curriculum
5. Visie op begeleiding
6. Visie op evalueren

1. Visie op personeel

Personeelsorganisatie

We zetten leraren in op hun specifieke competenties en willen dat ze zoveel mogelijk praktijkervaring mee naar het Centrum brengen. De juiste persoon op de juiste plaats, met veel aandacht voor de didactische vaardigheden, de kennis van het doelpubliek en de bestaande actualiteit binnen de context van de leeromgeving waarin het personeelslid functioneert.

Evaluatiesysteem

De functionerings- en evaluatiegesprekken zijn hecht verbonden met alle vormen van begeleiding en ondersteuning, communicatie en organisatie. Dit moet de leraar een duidelijk beeld geven van de doelstellingen die wij stellen vanuit de centrumvisie op functionering. De realisatie van de visie en doelstellingen rond de verschillende onderwijsprocessen wordt afgetoetst in de functionerings- en evaluatiegesprekken.

HIK Volwassenenonderwijs wilt via een intensieve begeleiding, een sterke organisatie en een heldere communicatie medewerkers permanent stimuleren om kwaliteitsvol te functioneren. De functionerings- en evaluatiegesprekken vormen dus niet enkel een nieuwe wettelijke verplichting voor elk CVO, maar hebben ook een plaats en waarde binnen de visie van ons eigen Centrum, waar ze voornamelijk gericht zijn op stimuleren, waarderen en kwaliteitsbewaking.

In het verleden hebben wij ons vooral gefocust op begeleiding, communicatie en organisatie. Dit blijft onze voornaamste opdracht, maar dat verloopt nu met verhoogde aandacht voor coaching en opvolging. We hanteren hiervoor een functioneringscyclus bestaande uit drie fases: het functie- en planningsgesprek, het functioneringsgesprek en het evaluatiegesprek

Aanvangsbegeleiding

HIK Volwassenenonderwijs wilt haar leraren in de beste omstandigheden voor de cursisten brengen. Tijdens de aanvangsbegeleiding moet het voor het personeelslid heel duidelijk worden welke doelen we stellen en hoe die moeten gerealiseerd worden. Het personeelslid wordt hierbij structureel ondersteund, geïnspireerd en gemotiveerd om duidelijke en resultaatgerichte doelen te halen. De leraar wordt met alle betrokkenen in contact gebracht

en krijgt via het begeleidingsdossier, de vakgroep en het leerplatform alle inhoudelijke informatie aangereikt.

Deskundigheidsbevordering

Wij willen een maximale deskundigheid voor het team en de individuele leraar bereiken om zo de leerplandoelstellingen optimaal te kunnen realiseren met het doelpubliek.

Aan de hand van vakoverleg, zelfreflectie, beoordelingen en verdiepingen in nieuwe ontwikkelingen willen we de deskundigheid van de personeelsleden permanent op peil houden zodat de beoogde kwaliteit voor het totale onderwijsgebeuren blijvend kan worden aangeboden. De continue behoefte detectie, het specifieke personeelsbeleid, het zorgbeleid en het permanent streven naar essentiële voorwaarden voor een stimulerende onderwijs- en vormingservaring vormen de basis van het nascholingsbeleid.

Visie op nascholing

Het nascholingsbeleid van HIK Volwassenenonderwijs heeft als doel de participanten een opleiding aan te bieden zodat zij hun taken, die verbonden zijn aan het realiseren van deze visie, zo optimaal mogelijk kunnen uitvoeren. De continue behoefte detectie, het specifieke personeelsbeleid, het zorgbeleid en het permanent streven naar essentiële voorwaarden voor een stimulerende onderwijs- en vormingservaring vormen de basis van dit nascholingsbeleid dat erop gericht is om de kwaliteit van ons onderwijs te versterken.

Gelet op de voortdurende evolutie van samenleving en onderwijs blijft het voor leraren, coördinatoren, secretariaatsmedewerkers en directieleden aangewezen om gedurende de hele loopbaan nascholing te volgen en indien nodig bijkomende begeleiding te krijgen. Deskundigheidsbevordering wordt bij HIK Volwassenenonderwijs breed gezien en wel als het geheel van activiteiten die de kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes van de betrokkenen uitbreiden en verdiepen. Dit zal leiden tot een meerwaarde bij het realiseren van de doelstellingen uit het leerplan om aldus kwaliteitsvol onderwijs te kunnen aanbieden.

2. Visie op beheer kosten en infrastructuur

Financiële middelen

HIK Volwassenenonderwijs heeft oog voor een optimale kostenbeheersing, waarbij zuinig en efficiënt wordt omgegaan met de middelen en waarbij de kwaliteit en de actualisatie van het onderwijs zo weinig mogelijk negatief beïnvloed worden. De bestaande middelen worden optimaal aangewend bij de realisatie van deze visie. De financiële inspanningen moeten garant staan voor de realisatie van de leerplandoelstellingen en de veiligheidsvereisten.

Kostenbeheersing cursisten

Het Centrum wil, binnen de doelstellingen van deze visie, de kosten voor de individuele cursist beperken tot het noodzakelijke (realiseren leerplandoelstellingen) en wil oog hebben voor initiatieven die de kosten voor de cursisten kunnen drukken. Leraren kijken erop toe dat cursisten zuinig en met respect omspringen met grondstoffen en werkinstrumenten zodat de opleiding met een minimale materiaalkost kan worden aangeboden. Wij communiceren bovendien transparant over de kosten die gedragen worden door de cursisten.

Uitrusting en infrastructuur

De noodzakelijke middelen moeten aanwezig zijn om de leerplandoelstellingen te realiseren of we zorgen voor een waardig alternatief. Alle leraren gebruiken het ELP in het gecombineerd onderwijs, maar gebruiken het platform ook lesondersteunend om te communiceren met collega's en cursisten. Er wordt in overleg met het dagonderwijs gezocht naar een efficiënte en optimale samenwerking om de uitrusting en infrastructuur te delen.

3. Visie op welzijn

Veiligheid, milieu, gezondheid en hygiëne

De veiligheid, de gezondheid en het algemeen sociaal en psychologisch welbevinden van cursisten en leraren is een belangrijk aandachtspunt. Zodra de leraren in dienst treden bij HIK Volwassenenonderwijs, worden ze op de hoogte gebracht van de veiligheidsinstructies en de richtlijnen in verband met gezondheid en hygiëne. Bovendien worden die richtlijnen regelmatig opgefrist. De werkplaatsreglementen zijn gekend en worden toegepast.

Werken en stages

HIK Volwassenenonderwijs tracht de cursisten regelmatig te plaatsen in reële werksituaties die overeenkomen met het doel en de leerplandoelstellingen van de cursus. Zij worden hierbij optimaal opgevolgd en begeleid door de leraar. Buitenschoolse activiteiten worden aangemoedigd. Kortom, wij geven vorming in de juiste context, gericht op de praktijk en indien mogelijk in reële werksituaties.

4. Visie op curriculum

Onderwijsaanbod

De leraar realiseert al de leerplandoelstellingen van de cursus rekening houdend met het doel van de cursus en het doelpubliek. Wij hebben hierbij samen (directie, coördinatoren en leraren) oog voor maatschappelijke veranderingen (lokaal, regionaal, nationaal en internationaal) en willen hierop anticiperen en inspelen wanneer we het onderwijsaanbod actualiseren, de leerinhouden aanpassen en nieuwe of aangepaste didactische hulpmiddelen en methodieken gebruiken. Het aanbod wordt gedetailleerd, duidelijk en transparant gecommuniceerd.

Onderwijsorganisatie

Leraren zijn flexibel en kunnen zich aanpassen aan een gevarieerde onderwijsorganisatie, afhankelijk van de noden en de leefwereld van het doelpubliek. De leraren schikken zich naar de meest optimale onderwijsorganisatie voor de cursisten. Bevragingen van coördinatoren, leraren, toeliders, cursisten en het doelpubliek moeten het aanbod en de organisatie mee concretiseren.

5. Visie op begeleiding

Afstemming met partners

HIK Volwassenenonderwijs overlegt met externe partners. Wij respecteren gemaakte afspraken en trachten in te gaan op vragen en noden van derden. Wij nemen bovendien contact op met alle mogelijke partners om het aanbod, de organisatie, de leerinhouden en het doelpubliek te bespreken en/of de toeleiding te garanderen.

Leerbegeleiding

HIK Volwassenenonderwijs houdt rekening met het doelpubliek, heeft aandacht voor de leerbehoefte van elke cursist en stemt de leerinhouden hierop af.

Zorg maakt integraal deel uit van de werking van ons Centrum en onderwijsgebeuren. Het hele team, ieder vanuit zijn eigen functie en rol, wil elke individuele cursist optimale leer- en ontwikkelingskansen bieden. We begeleiden elke cursist daarbij individueel in zijn leertraject en bieden, indien noodzakelijk, extra ondersteuning aan om het traject met succes te doorlopen.

HIK Volwassenenonderwijs engageert zich om gepaste ondersteuning te bieden voor cursisten met een functiebeperking (indien geattesteerd). Dat doen we aan de hand van een individuele aanpak, geïntegreerd in de opleiding. Op die manier willen we alle cursisten gelijkwaardige kansen geven op een succesvolle studie.

Bijkomende informatie vind je hier: <https://www.hik.be/StuderenMetFunctiebeperking>.

Taalbegeleiding

HIK Volwassenenonderwijs wilt elke cursist met een basisniveau taalvaardigheid zoveel mogelijk kansen geven om een opleiding bij HIK Volwassenenonderwijs succesvol te doorlopen en een attest te behalen. Zo vergroten de kansen van de cursist immers op de arbeidsmarkt. HIK Volwassenenonderwijs wilt dan ook acties ondernemen om zoveel mogelijk taalleerkansen te creëren en taaldrempels weg te nemen in de opleidingen. Een efficiënt taalbeleid vraagt om doelen en acties op verschillende niveaus, waarbij zowel de directie, de leraren, de anderstalige cursist als de context een rol spelen.

Loopbaanbegeleiding

HIK Volwassenenonderwijs helpt de individuele cursist bij de uitstippeling van een traject en geeft hierbij de juiste informatie.

[Zie visie trajectbegeleiding](#)

Sociale en emotionele begeleiding

Het Centrum heeft aandacht voor de sociale en emotionele context van de individuele cursist. Leraren volgen cursisten op en indien nodig zullen zij doorverwezen worden naar de zorgcoördinator.

6. Visie op evalueren

Evaluatie speelt een belangrijke rol in het huidige onderwijs, zowel voor onze cursisten, onze leraren, als voor ons Centrum zelf. HIK Volwassenenonderwijs kiest hierbij bewust voor gespreide evaluatiemomenten per module. Dit betekent dat we op vooraf bepaalde tijdstippen, opgenomen in het vorderingsplan, onze cursisten meermaals evalueren.

Waarom (gespreid) evalueren?

Via gespreide evaluatiemomenten krijgen de cursist én de leraar een goed onderbouwd inzicht in het leerproces. Op die manier worden sterktes, maar ook werkpunten opgespoord zodat waar nodig kan worden geredieerd. De leraar krijgt bovendien een nog scherper beeld van de eigen onderwijspraktijk waardoor hij of zij kan nagaan of deze goed is afgestemd op de leerplandoelstellingen die de leraar wil bereiken met ons doelpubliek. We delen in ons Centrum de ambitieuze opvatting dat een zo goed mogelijke begeleiding van de cursist tijdens zijn of haar individuele leertraject centraal moet staan. Dit gezamenlijk gedragen uitgangspunt - over alle opleidingen en modules heen - levert zonder twijfel een forse meerwaarde op voor de kwaliteit van ons onderwijs.

Wie evalueert?

Voorals onze leraren evalueren, maar ook onze cursisten zélf en/of externen kunnen, afhankelijk van de opleiding, worden geëngageerd.

Wat evalueren?

De leerplandoelstellingen van de modules uit het goedgekeurde leerplan vormen de basis.

Hoe evalueren?

De manier van evalueren is mede afhankelijk van de opleiding, de doelstellingen en het doelpubliek. In elke opleiding wordt geëvalueerd d.m.v. realistische en functionele taken waarbij de te evalueren doelstellingen en de gehanteerde evaluatiecriteria duidelijk worden weergegeven. Per module wordt de evaluatiewijze aan de cursisten bij het begin van de lessenreeks door de leraar toegelicht. In cursussen die gegeven worden in gecombineerd onderwijs wordt er minstens 1 evaluatiemoment voorzien in contactonderwijs. In het gecombineerd onderwijs wordt de cursist via afstandsonderwijs sterk opgevolgd en individueel begeleid. Door de veelvuldige interactie tussen de leraar en de individuele cursist, wordt er vlug remediërend opgetreden. De individuele begeleiding en interactie tijdens de verschillende leerstappen die de cursist moet zetten, vormen een meerwaarde voor het gecombineerd onderwijs.

Deze algemene visie wordt hieronder per studiegebied nog aangevuld.

Studiegebied Algemene Vorming

In de opleiding Aanvullende Algemene Vorming evalueren we gespreid. Daardoor zijn de leraren in staat om elke cursist individueel intensief te begeleiden en maximale feedback te geven. Dat betekent dat we op vooraf bepaalde tijdstippen, opgenomen in het vorderingsplan en de puntenfiche, de cursist meermaals evalueren. De cursist krijgt daardoor de kans om zijn eigen leerproces te optimaliseren. Evaluatie gebeurt door de leraar, de cursist zelf of medecursisten. Een aantal van de modules van AAV wordt georganiseerd in gecombineerd onderwijs. Door de veelvuldige interactie tussen de leraar en de individuele cursist, wordt er vlug remediërend opgetreden. Deze werkvorm zorgt er bovendien voor dat de cursist leert in een ICT-ondersteunde omgeving en dat hij begeleid wordt bij het plannen van opdrachten en zelfstudiepakketten.

De gespreide evaluatie gebeurt voornamelijk door taken en opdrachten (oefeningen, toetsen, groepswork) in de klas. Je krijgt schriftelijke en/of mondelinge opdrachten doorheen de module over de leerinhouden. Was je gewettigd afwezig en is het niet mogelijk om de taak of opdracht van die les thuis in te halen, dan krijg je de kans om deze in de school in te halen.

Om geen lesinhoud te missen door het maken van inhaaltaken en opdrachten tijdens de les zelf, krijg je elke 3e en 7e maandag van een module de kans om naar school te komen en de evaluatie op school in te halen. Een uitzondering hierop is enkel toegestaan indien de klassenraad hiermee akkoord is. Bij elke module in het AAV-traject moet je minimum 80% van de effectieve contacturen aanwezig zijn. Als je weet dat je afwezig zal zijn, verwittig je de leraar. Indien je meer dan 20% afwezig was, kan je maximum 45% voor de module behalen. Is de afwezigheid gewettigd op het secretariaat, dan telt de inhaalevaluatie mee. Is er geen mogelijkheid tot inhaalevaluatie, dan telt de evaluatie bij een gewettigde afwezigheid niet mee. Als de afwezigheid niet gewettigd is, krijg je voor de evaluatie van dat moment een 0. De evaluatiecommissie neemt de definitieve beslissing over het al dan niet geslaagd zijn voor de module.

Studiegebied Informatica en communicatie

Afhankelijk van de cursus kan het noodzakelijk zijn om het proces of het gebruik van het softwarepakket of toepassingssoftware te evalueren. De leerplandoelstellingen (criteria) kunnen ook beoordeeld worden d.m.v. observatie.

Voor enkele evaluatiemomenten kan de cursist aan zelfevaluatie doen, eveneens op basis van vooraf vastgelegde criteria.

Studiegebied Handel, opleiding Bedrijfsbeheer

In de module Zelfstandig ondernemen ligt de nadruk op de praktische vaardigheden en de theoretische kennis die nodig zijn om een zelfstandige activiteit op te starten. Naast de gespreide evaluatietaken, meestal via afstandsonderwijs, worden de vaardigheden via schriftelijke proeven in contactonderwijs geëvalueerd. In de module Ondernemingsplan ligt de nadruk op het opstellen van een ondernemingsplan. De verschillende stappen in de opbouw van het ondernemingsplan worden aan de hand van taken geëvalueerd. Op het

einde van de module wordt het ondernemingsplan schriftelijk afgegeven en mondeling toegelicht voor een jury.

Studiegebied Handel, opleiding Boekhoudkundige bediende, modules Zakelijke communicatie

De lessen en gespreide evaluatie spitsen zich vooral toe op de mondelinge taalvaardigheid. Er zijn ongeveer tien evaluatiemomenten per module. De andere vaardigheden komen in de lessen ook aan bod, maar worden nooit apart geëvalueerd.

Een deel van de lesmomenten verloopt voor 25% via afstandsonderwijs. 25% van de evaluaties gebeurt via afstandsonderwijs, 75% via contactonderwijs.

Studiegebied Moderne vreemde talen

Bij het evalueren laten wij ons inspireren door de criteria uit het Europees Referentiekader. We onderschrijven de actiegerichte aanpak van het ERK: je spreekt en gebruikt een taal immers als lid van een gemeenschap en binnen een sociale context. Om onze cursisten te helpen een vreemde taal zo authentiek mogelijk te gebruiken is een communicatieve, functionele en relevante 'taaltaak' dan ook heel geschikt.

Bij de MVT kunnen de vier vaardigheden (luisteren, spreken, schrijven en lezen) geïntegreerd geëvalueerd worden in een taaltaak. Alle leerplandoelstellingen worden geëvalueerd. De cursist moet - tijdens de uitvoering van de taaltaak - de ondersteunende elementen (kennis en leer- en communicatiestrategieën) toepassen. De cursisten leggen gespreid over het jaar geïntegreerde taaltaken af.

Tijdens het jaar kunnen er bijkomend ook taken of testen worden afgenomen waarin één of meerdere vaardigheden en/of kennis zijn opgenomen. Daarbij wordt uiteraard zoveel mogelijk rekening gehouden met de noden en behoeften van het doelpubliek.

Studiegebied NT2

We onderschrijven de actiegerichte aanpak van het ERK: je spreekt en gebruikt een taal immers als lid van een gemeenschap en binnen een sociale context. Om onze cursisten te helpen een vreemde taal zo authentiek mogelijk te gebruiken is een communicatieve, functionele en relevante evaluatie dan ook onontbeerlijk.

Wat evalueren we?

Bij NT2 evalueren we de twee mondelinge vaardigheden (luisteren, spreken) enerzijds en de twee schriftelijke vaardigheden (lezen, schrijven) anderzijds, geïntegreerd in een taaltaak (m.u.v. RG1.1 en specifieke geïntegreerde trajecten waarbij de 4 vaardigheden geïntegreerd geëvalueerd worden in taaltaken).

De tekstkenmerken uit het leerplan bepalen mee de moeilijkheidsgraad van de taaltaak waarin de leerplandoelstellingen worden geëvalueerd. De tekstkenmerken en te behalen basiscompetenties uit het leerplan bepalen de criteria waarop de cursisten worden geëvalueerd. De cursist moet – tijdens de module – de ondersteunende elementen (kennis-,

leer- en communicatiestrategieën) bereiken en de attitudes van zijn niveau nastreven. De taalkaak sluit af met een zelfevaluerend luik. Elke taalkaak wordt aan de cursist ter inzage voorgelegd en de cursist ontvangt een overzicht van zijn behaalde resultaten met remediërende commentaar van de leraar waarbij de cursist wordt aangespoord om bepaalde competenties, attitudes of strategieën bij te werken.

Hoe evalueren we?

We integreren zoveel mogelijk verschillende vormen van evalueren waarbij de evaluatie zoveel mogelijk ingebed is in de lespraktijk. De cursisten leggen (minstens) twee taalkaak per module schriftelijk of mondeling (drie voor een geïntegreerde module). Er kunnen bijkomend ook 'kleinere' testmomenten worden geïntegreerd in de lespraktijk tijdens het jaar waarin één of meerdere vaardigheden zijn opgenomen. Evaluatiemethoden zoals portfolio, observatiewijzers, peer-to-peerevaluatie, evaluatie door externen, tussentijdse gesprekken, e.a. aanvullend kunnen worden gebruikt. Daarbij wordt uiteraard zoveel mogelijk rekening gehouden met de noden en behoeften van het doelpubliek. Wat en hoe wordt per RG (1.1, 1.2, 2.1-2.2, 2.3-2.4) afgesproken en onderling gecommuniceerd. Het mondelinge traject wordt afgesloten met een eindgesprek waarbij basiscompetenties worden getest en waarbij de trajectbegeleiding wordt geïntegreerd. De strategieën worden geëvalueerd aan de hand van observatiewijzers, feedbackgesprekken, feedbackformulieren en aanvullende concrete taken voor cursisten die haperen voor sommige strategieën. De evaluatie van strategieën kan ook in een taalkaak geïntegreerd worden.

Open modules

Voor open modules wordt er afhankelijk van de doelgroep en de te behalen doelstellingen voor de module gekozen voor een bepaalde manier van evalueren. We opteren voor een permanente evaluatiemethodiek door middel van observatiewijzers, zelfevaluatie en peerevaluatie. Er kan ook door externen bijkomend geëvalueerd worden.

Vereiste aanwezigheid en vaardigheden

Om te kunnen slagen voor een module moet je minstens 80 % van de effectieve contacturen aanwezig zijn. Heb je de afwezigheid gewettigd via een doktersbriefje of ander attest, telt de evaluatie van dat moment niet mee. Indien de afwezigheid niet gewettigd is, krijg je voor de evaluatie van dat moment een 0. Indien je vaker dan 20 % afwezig bent, kan je voor de module maximum 45 % behalen. Bovendien moet je om geslaagd te zijn voor een module voor elke vaardigheid minstens 50 % behalen. De evaluatiecommissie neemt de definitieve beslissing over het al dan niet geslaagd zijn voor de module.

Studiegebieden Auto, Koeling en warmte en Mechanica-elektriciteit

Naast de gespreide theoretische evaluatiemomenten ligt bij deze opleidingen de nadruk op het inoefenen van vaardigheden. Via klassikale, groeps- en individuele oefeningen en

projecten kan/zal de cursist zichzelf evalueren aan de hand van vooraf vastgelegde criteria (en scorewijzers).

Stapsgewijs leert de cursist tijdens de praktijkoefening zelfstandig werken, fouten opsporen, ondersteunende kennis gebruiken en onderzoekend en probleemoplossend handelen.

De leraar heeft aandacht voor procesevaluatie (de verschillende stappen) en productevaluatie (het eindresultaat). Met dezelfde criteria (en scorewijzers) evalueren de cursisten zichzelf en zal de leraar door observatie tijdens de oefeningen en projecten de verschillende leerplandoelstellingen en sleutelvaardigheden evalueren.

Studiegebied Voeding

De nadruk ligt op de motorische leerplandoelstellingen. Die worden door middel van gespreide klassikale, groeps- en/of individuele observaties door de leraren, cursisten (zelfevaluatie) en/of externen geëvalueerd, aan de hand van vastgelegde criteria.

In deze opleidingen evalueren de leraren ook de cognitieve leerplandoelstellingen via gespreide theoretische evaluatiemomenten van de vastgelegde criteria.

Studiegebied Huishoudelijk onderwijs, opleiding Naaien

In de opleiding Naaien worden de sterke en zwakke punten van de cursist per module opgespoord aan de hand van scorewijzers voor de uit te voeren technieken en werkstukken. Vooraleer de cursist aan de uitvoering van een evaluatietaak (uitvoering van een techniek) begint, worden de criteria/scorewijzers overhandigd en besproken. Om de cursist te stimuleren over zijn eigen leerproces te reflecteren, evalueert de cursist zichzelf aan de hand van die criteria/scorewijzers. Nadien volgt er een bespreking tussen de leraar en de cursist of een evaluatie door de leraar zelf. Bij sommige taken gebeurt de evaluatie door observatie van de leraar.

Studiegebied Land- en tuinbouw, opleiding Florist

In de opleiding Florist wordt geëvalueerd tijdens het opstellen van een bewerkingsvolgorde, tijdens of na een bewerking of na een afwerking. De evaluatie gebeurt door een scorewijzer, die op voorhand wordt overhandigd en de opgesomde criteria van het proces of het product bevat. De evaluaties gebeuren door observatie van de leraar, zelfevaluatie met nabespreking tussen de leraar en de cursist of evaluatie door de leraar zelf.

Studiegebied Lichaamsverzorging, opleidingen Kappersmedewerker en Kapper (-salonverantwoordelijke), opleiding Schoonheidsspecialist

Theoretische kennis en praktische vaardigheden worden geëvalueerd. De technieken worden ingeoeffend en geëvalueerd a.d.h.v. scorewijzers met op voorhand vastgelegde criteria. De cursisten krijgen de scorewijzers/criteria voordat ze de evaluatietaak uitvoeren. De leraar evalueert de praktische vaardigheden door observatie en de theoretische kennis door schriftelijke testen. Bij de meeste evaluaties van de technieken zal de cursist aan de hand van de scorewijzers zichzelf evalueren. Na afronding van de evaluatietaak bespreekt

de leraar de resultaten met de cursist en worden de resultaten op de scorewijzer vergeleken. Hierdoor wordt de cursist gestimuleerd om over zijn eigen leerproces te reflecteren.

Rapporteringspraktijk

De (zelf)evaluatiefiches en de gedetailleerde puntenfiches geven cursisten permanente en duidelijke feedback. De cursist en de leraar weten hoe ver de cursist is gevorderd in het leerproces en waar remediëring noodzakelijk is. De rapporteringspraktijk van HIK Volwassenenonderwijs ondersteunt op die manier het remediërend effect dat wij nastreven met de evaluatie.